

• Smittevern



Smittevask: Med Decon-X maskinen som rengjør rommet med hydrogenperoksyd, er renholder Anna Lena Aas sikker på at rommet blir bakteriefritt.

Alle foto: Marianne Tveit



Vær varsom: Ved kontaktssmitte må renholder Anna Lena Aas ikke seg heldekående gul frakk, plastkanser og munnbind.



Formyrd: Bjørn Platou ble smittet av sykehusbakterier, nå selger han vaskestyrt som fjerner 99,9 prosent av bakteriene. Anna Lena Aas er glad for at han tok tak i problemet.

Fakta

Decon-X

- Lanserte i slutten av 2014 sin første automatiske desinfiseringsmaskiner til bruk på sykehjem, sykehus og ambulanser.
- En automatisert metode for desinfisering hvor bakterier, virus og sporer fra luft, overflater og utstyr fjernes.
- Desinfiseringen skjer ved bruk av hydrogenperoksid.
- Metoden er skånsom og skader ikke møbler, tekstiler eller elektronikk.
- Bruk av Decon-X gjør at renholdspersonell slipper å jobbe i rom med kontaktssmitte.
- Årlig rammes 35.000 sykehus- og sykehjemspasienter av farlige infeksjoner.

KILDE: DECONX.COM

Automatisk fjerning av bakterier med tåke

Over 35.000 pasienter i Norge opplever en sykehusinfeksjon årlig. Ny teknologi kan fjerne bakteriene maskinelt.

Løten. Fult tildekket med gul frakk, plasthanser og munnbind triller renholder Anna Lena Aas desinfiseringsmaskinen inn på et pasientrom. Når en renholder, pleier eller besøkende ikke ser seg, da er smittefaren stor.

I Norge er omfanget av sykehusinfeksjoner 5,6 prosent i sykehus og 6,2 prosent i sykehjem. Det vil si at 33.000 sykehuspasienter og 2500 sykehjemspasienter opplever en sykehusinfeksjon

årlig, ifølge rapporten fra Computas AS om Sykehusinfeksjoner, omfang og kostnader fra september 2017.

På Løten Helsestun har de siden februar i år brukt Decon-X, en datastyrt «vasker» til å gjøre den tunge jobben.

– Å vaske ned et rom etter en pasient med infeksjon er krevende både fysisk og psykisk. Jeg var alltid bekymret for at jeg ikke skulle klare å vaske ut alt. Tenk

etter operasjonen i skuldrene. Heldigvis berget de armen, men det ble totalt fire operasjoner og seks uker på isolat. Antibiotika-resistente bakterier er årsaken til de fleste infeksjoner. Jeg vet at bedre hygiene og desinfisering kan redusere antall infeksjoner. Det ble motivasjonen til å videreutvikle Decon-X metoden.

Havnet på isolat
En enkel kikkhullsoperasjon gikk ikke som deN skulle. Når Bjørn Platou i 2009 ble liggende seks uker på isolat, fikk han god tid til å tenke kreative tanker og å lese seg opp på sykehusinfeksjoner.

– Jeg holdt på å miste armen da jeg fikk en sykehusinfeksjon

reutvikle en oppfinnelse som allerede fantes, sier Platou. Erfaringen fra prosesskontroll og satellittkommunikasjon brukte han for å få maskinen til å dokumentere resultatet av desinfisering av sykehusrom, utstyr og operasjonsstuer. Resultatet ble Decon-X meto-



Bakteriefritt

«Målet vårt er at flest mulig tar i bruk vår teknologi, så smitterom desinfiseres hurtig.»

Bjørn Platou, administrerende direktør i Decon-X AS

den, en brukervennlig automatisert desinfiseringsmaskin for sykehus og sykehjem, som ved hjelp av mange sensorer overvåker og dokumenterer desinfiseringen.

– Som en «tåke» fylles rommet med 5 prosent hydrogenperoksid. «Tåka» doseres i rett mengde i forhold til rommets størrelse, dermed klarer vår teknologi å fjerne 99,9999 prosent av alle virus, bakterier og sporer, sier Platou.

Det eneste som trengs å fjernes fra rommet er pasienten. Gardiner trekkes ut, skuffer og skap åpnes, madrassen settes på høykant. Dyne og kler henges på stativer. Vinduer lukkes, ventilasjon tettes og brannvarsler dekkes til. Så er det å starte da-

programmet på maskinen, en «tørr tåke» av hydrogenperoksid kleber seg til mikroben, etser seg igjennom det tyre skallet og oksiderer kjernen til mikroben. Metoden er skånsom og skader ikke møbler, tekstiler eller elektronikk. Etter omlag 3,5 timer er rommet bakteriefritt, ifølge Platou.

– Overalt hvor luft kommer til, kommer «tåka» til og dreper bakteriene. Sensoren på maskinen gir tilbakemelding til den som bruker maskinen, og til Decon-X. Skulle noe være feil, får vi beskjed med en gang, det er veldig betryggende, sier Ass.

Sparers samfunnet

Etter at Løten Helsestun tok i

bruk maskinen i februar har de ikke hatt noen epidemier.

– Det er ikke lett å få folk til å bli smittevernvaskere, det er en stor jobb. Vi har nå solgt totalt 94 maskiner i Norge, sykehjemmene er raskest til å bestille. Elleve sykehus og sju ambulansestasjoner har også Decon-X. Målet vårt er at flest mulig tar i bruk vår teknologi, så smitterom desinfiseres hurtig for å forhindre smitte til nye pasienter, pleiere og renholdere, sier Platou.

Om en ambulanse har fraktet en MRSA-pasient, klar mennesketapet av seg i ambulansen, før desinfiseringsmaskinen settes inn.

– En ambulanse er det enomt mange utstyr og inventar som er

veldig krevende å desinfisere på den tradisjonelle måten. En runde med Decon-X så er alt av mikrober borte, sier Platou.

Teknologien er også i bruk for å desinfisere hjelpemidler som for eksempel rullestoler, briller, krykker og do-forhøyere.

– Multiresistente bakterier er skrekken, det er kun et tidsspørsmål. Det er ikke mye smitte her nå, men noe er det hele tiden. Klarer vi å vaske bort all smitten hver gang er det veldig bra. Med bruk av maskinen, frigjøres tid for oss renholdere til annen tyvask og samvær med beoerne. Smittevask uten maskin tar veldig mye tid, sier Aas.

Et pasientdøgn på sykehus koster 15.000 kroner.

– Direktekostnadene for sykehusene er 2,1 milliarder per år, samfunnskostnadene er mye høyere. Om flere sykehus benytter vår teknologi vil det begrense antall sykehusinfeksjoner, det vil igjen spare samfunnet for store utgifter, sier Platou.

Et godt og viktig råd fra både Platou og Aas: Vask hendene skikkelig, det er den beste starten på smittevern.

– Det er viktig at det blir en bedre yrkesstolthet for de som er renholdere. De spiller ofte en avgjørende rolle om vi forblir friske, eller smittes og blir syke, sier Platou

Marlann Tveit marlann.tveit@nationen.no